

Egervár Község Polgármesterétől

8913 Egervár, Vár u.2. Tel.: +36(30)3354 740 Fax:+36(92)564 014

e-mail: polgarmester@egervar.hu KRID azonosító: 430929170

5. napirend anyaga

E L Ő T E R J E S Z T É S

Egervár Község Önkormányzati Képviselő-testületének 2024. december 11-én tartandó ülésére

Tárgy: Beszámoló a lakóhely környezeti állapotáról (2024.)

Előterjesztő: Gyerkó Gábor polgármester

**Készítette: Dr.Ürmösiné Kőmíves Eleonóra jegyző
Jákli Csabáné igazgatási ügyintéző**

Tisztelt Képviselő-testület!

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés e) pontja, valamint az 51. § (3) bekezdés értelmében a települési önkormányzat a környezet védelme érdekében elemzi, értékeli a környezet, valamint a lakóhelyi környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot. A környezeti elemek állapota, de különösen a levegő-tisztaság, a talaj, a felszíni és felszín alatti vizek minősége közvetlen hatással van az életminőségre, ezért a környezeti elemek állapotának figyelemmel kísérése és a környezetvédelmi beszámolók célja elsődlegesen az emberi egészség és az élővilág védelme, az arra veszélyt jelentő folyamatok megelőzése.

Helyi környezetvédelemmel kapcsolatos általános feladatok

A települési környezet védelme érdekében végzett, illetve végzendő helyi feladatok az alábbiak szerint csoportosíthatók:

- a) környezet védelmét szolgáló jogszabályok végrehajtása és a hatáskörbe tartozó hatósági feladatok ellátása,
- b) önkormányzati rendeletek kibocsátása a környezetvédelmi feladatok megoldása érdekében,
- c) együttműködés a környezetvédelmi feladatokat ellátó egyéb hatóságokkal,
- d) környezeti állapot évenkénti elemzése.

A környezetvédelemmel kapcsolatos szabályozást alapvetően négy törvény, a környezet védelmének általános szabályairól szóló **1995. évi LIII. törvény**, a természet védelméről szóló **1996. évi LIII.**

törvény, a hulladékról szóló **2012. évi CLXXXV. törvény**, a vízgazdálkodásról szóló **1995. évi LVII. törvény**, és ezeknek végrehajtási rendeletei teremtik meg. E jogszabályokból eredő feladatokat részletesen az önkormányzati hatásköri jegyzék tartalmazza, amely terjedelme túlmutat e beszámoló keretein.

Környezetvédelemmel kapcsolatos helyi szabályozás az alábbi helyi rendeletekre támaszkodik:

- **A helyi környezetvédelméről, a közterületek és ingatlanok rendjéről, a település tisztaságáról szóló 10/2002.(XI.1.) önkormányzati rendelet;**
- **A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó helyi közszolgáltatásról szóló 9/2018.(IX.28.) önkormányzati rendelet;**
- **A településkép védelméről szóló 12/2017. (XII.18.) önkormányzati rendelet;**
- **A talajterhelési díjról szóló 11/2004. (VII.1.) önkormányzati rendelet**

A környezet védelméről szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés b) pontjában és a 48/E.§-ban meghatározott tartalmi követelményeket figyelembe véve a település környezetvédelmi állapotát érintő témakörökben az önkormányzat települési környezetvédelmi program készítésére kötelezett.

A helyi környezetvédelem alapja a Környezetvédelmi Program, az elérni kívánt környezetvédelmi célokat, a végrehajtandó feladatok sorsrendjét, a megvalósítás eszközeit, illetve a pénzügyi igényeket kötelezően tartalmazza. Alapvető célja a fenntartható fejlődéshez szükséges legfontosabb környezetvédelmi feltételek kialakítása és a környezetvédelem stratégiai feladatainak meghatározása. A program célja nemcsak a legfontosabb környezeti problémák feltárása, hanem azok megoldása is. A törvény értelmében a települési önkormányzat gondoskodik a települési környezetvédelmi programban foglalt feladatok végrehajtásáról, a végrehajtás feltételeinek biztosításáról, figyelemmel kíséri az azokban foglalt feladatok megoldását, és a programot szükség szerint - de legalább két évente - felülvizsgálja.

Az önkormányzat környezetvédelmi programja nagyon régi, szükség lenne egy teljesen új környezetvédelmi programra, amely a fenti rendeletekkel kiegészülve biztosítja a települési környezet védelmének alapjait. A program elkészíttetésére nincs az önkormányzatnak szabad forrása, ezért ezen kötelezettségének pályázati támogatás segítségével tud csak eleget tenni.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény az alábbiak szerint nevesíti a környezeti elemeket:

- **földvédelem**
- **vízvédelem**
- **levegővédelem**
- **épített környezet védelme**

Minden környezeti elemet önmagában, a többi környezeti elemmel alkotott egységben és az egymással való kölcsönhatás figyelembevételével kell védeni. A környezeti elemek védelme egyaránt jelenti azok minőségének, mennyiségének és készleteinek, valamint az elemeken belüli arányok és folyamatok védelmét.

1. A föld védelme:

A föld védelme kiterjed a föld felszínére, és a felszín alatti rétegeire: a talajra, a kőzetekre és az ásványokra, ezek természetes és átmeneti formáira és folyamataira. A föld védelme magába foglalja a talaj termőképessége, szerkezete, víz- és levegőháztartása, valamint élővilága védelmét is.

1.1 Területhasználatok

Egervár település közigazgatási területe 10,28 km². A település belterületi részéhez (1,24 km²) viszonylag nagy kiterjedésű (9,04 km²) külterületi rész csatlakozik.

Egervár **állandó lakosainak száma 1051 fő** (2024. január 1. napi adat), a lakásállomány száma 397 db (2023-as adat).

A KSH legfrissebb, 2020. évi adata szerint a művelésbe vont 42 db gazdaság használatban lévő mezőgazdasági terület nagysága 424.7322 ha, melyből szántó: 401.7277 ha, konyhakert: 1.4662 ha, gyümölcsös: 9.94 ha, szőlő 2.4983 ha, gyeper 9.1 ha. A gazdaságok használatában lévő saját tulajdonú mezőgazdasági terület 313.1353 ha.

Egervár területén leginkább az agyagbemosódásos barna erdőtalaj a jellemző. Ez minőségileg megfelel a mezőgazdasági műveléshez. A területen jellemzően mikrogazdaságok működnek, kevés az ennél nagyobb gazdaság száma. A mezőgazdasági földterületek jelentős része művelt, a rétek kis kivételtől eltekintve gondozottak.

Egervár település látképét nagyban meghatározzák a zártkertek. Sajnos a települést körülölelő dombokon elhelyezkedő hegyi ingatlanok - jellemzően szőlő, és gyümölcsös művelési ágú - egy része elhanyagolt, nincs gondozva. A kártevők elleni védekezés elmaradása, a gyom és a gaz burjánzása a rágcsálók elszaporodásának melegágya, mely nagy gondot okoz a telküket rendszeresen művelő szomszédos ingatlanhasználóknak. Sajnálatos módon a kedvezőtlen éghajlatváltozás hatására a dió- és szelídgesztenyefák száma az utóbbi években jelentősen csökkent. A hegyi ingatlanok nehezen találunk gazdára, s tulajdonoscseré esetén sem biztos, hogy azok a művelési águknak megfelelően művelve lesznek.

Ez nagy valószínűséggel országos tendencia, ezért a helyi összefogás kevés ahhoz, hogy a jelenség megszűnjön, vagy legalábbis mérséklődjön. Talán anyagi, vagy egyéb ösztönző technikák bevezetésével lehetne a helyzeten javítani, azonban ezt társadalmi szinten kellene kezelni ahhoz, hogy hathatós változásokat lehessen az öshonos növény és állatvilág megőrzése érdekében e téren elérni.

1.2 Közlekedés, úthálózat:

Egervár önkormányzatának kezelésében lévő kiépített úthálózat hossza **5,7 km**, kiépítetlen úthálózat hossza **21,6 km**, kiépített járda hossza **6,4 km** és kiépítetlen járda hossza: **0,3 km**. Önkormányzati kiépített út és köztér területe összesen 24,8 em² (2023-as adatok). Állami belterületi közutak hossza **2,384 km**, állami közutak területe **18 260 m²**(2023-as adatok).

A belterületi úthálózat állapota kielégítő.

A külterületi mezőgazdasági utak nagy része felújításra szorul, amelynek érdekében több alkalommal eredményesen pályáztunk a zártkerti besorolású földrészletek mezőgazdasági hasznosítását segítő infrastrukturális háttérét biztosító fejlesztések támogatására kiírt pályázati felhívásra.

Ezen túlmenően pályáztunk a VP6-72.1.1.-21 kódszámú pályázati kiírásra, „Külterületi helyi közutak fejlesztése Egerváron” címmel. Pályázatunka a Vidékfejlesztési Program Irányító Hatósága 24.825.728 Ft összegű vissza nem térítendő támogatásra érdemesnek ítélte. A pályázati támogatással sor került az egervári 1114, 1223 és 1300 hrsz-ú önkormányzati utak burkolatának felújítására.

Az önkormányzatunk 2x1 sávú kerékpárút építésére a Magyar Falu Program keretében meghirdetett „Önkormányzati tulajdonban lévő út- híd, kerékpárforgalmi létesítmény, építése/felújítása” című MFP-UHK/2021. kódszámú pályázat során 39 999 999 Ft vissza nem térítendő támogatásban részesült. A kerékpárút elkészült, mely a gyalogosok közlekedését is biztonságosabbá tette, hiszen nem a közúton kell közlekedniük.

Az Önkormányzat sikerrel pályázott a Magyar Falu Program keretén belül megjelent MFP-UHK/2022. kódszámú pályázati kiírásra, melynek során az egervári József Attila utca és a Temető utca felújítása 40 229 657 Ft összegű vissza nem térítendő támogatás felhasználásával megvalósult.

Sikeres pályázatot nyújtottunk be a Magyar Falu Program keretében meghirdetett „Út, híd, járda, kerékpárforgalmi létesítmény építése/felújítása” MFP/UHJ/2024 kódszámú pályázati kiírásra, melynek során 5 357 258 Ft vissza nem térítendő támogatást nyert el az önkormányzat Egervár, Vár utca 40/1 hrsz. területen megvalósuló járdafelújításra. A kivitelezés az E.ON Zrt által tervezett kábelcserével kapcsolatos munkák elvégzése után kezdődhet meg.

A település legnagyobb környezeti terhelését okozó 74 számú főközlekedési útvonal tehermentesítése sajnos még várat magára, az M9-es gyorsforgalmi út építését pedig a közelmúltban leállították.

1.3 Hulladékgazdálkodás

Egervárról elszállított összes települési hulladék: **261,4 tonna**, ebből a lakosságtól elszállított települési hulladék: **214,9 tonna** (2023-as adat).

Egervár Község Önkormányzata 2023-ban a **8/2023.(IX.29.)** önkormányzati rendelettel módosította a helyi környezet védelméről, a közterületek és ingatlanok rendjéről, a település tisztaságáról szóló 10/2002. (XI.1.) önkormányzati rendeletét.

Az egyes energetikai és hulladékgazdálkodási tárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi II. törvény 2021. március 1. napjától 2025. január 1. napjáig fokozatosan lép hatályba, és szakaszai módosítják a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvényt (a továbbiakban: Ht.). Ennek értelmében a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás megszervezésének feladata 2023. július 1. napjától az állam felelősségi körébe került. Az állami hulladékgazdálkodási közfeladat gyakorlásának jogát az állam a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. (MOHU Zrt.), mint Koncessziós Társaság részére, koncessziós szerződéssel 2023. július 1-jétől 35 évre átengedte, vagyis a hulladékgazdálkodási közfeladat ellátása az állam közfadatai közé tartozik. Az állam hulladékgazdálkodási közfadata a hulladékgazdálkodási intézményi résztevékenységre és a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási résztevékenységre terjed ki. **Ezzel párhuzamosan megszűnt az önkormányzatok hulladékgazdálkodási közszolgáltatás megszervezésével kapcsolatos feladata. A hulladékgazdálkodási közfeladat gyakorlója 2023. július 1. napjától a Magyar Állam, az állampolgárok közvetlenül az állam által megbízott MOHU MOL Zrt-vel fognak kapcsolatba állni.**

A ZALAISPA projekt keretében kiépített gyűjtőszigeteken papír, műanyag és üveg szelektív gyűjtésére van lehetőség, a zalabéri hulladéklerakó megépítésére, elhagyott szeméttelepek megszüntetésére.

A településen 2 db szelektív gyűjtőhely működik, a közszolgáltató kíséri figyelemmel a gyűjtőkonténerek állapotát, szükség szerint üríti azokat. A gyűjtőedények mellé felhalmozott hulladék mennyisége a korábbi időszakhoz képest csökkent. A hulladéklerakó szigetek gépjárművel könnyen megközelíthetőek és központi elhelyezkedésűek. Jelenleg papír, műanyag és üveg szelektív gyűjtésére van lehetőség. A papír és műanyag hulladék vonatkozásában a zsákos hulladékgyűjtés is biztosított minden háztartásban. Környezetünk védelme érdekében a hulladékok hasznosítása kiemelten fontos terület. A háztartásokban keletkező csomagolóanyagok nagy része újrahasznosítható, ehhez nélkülözhetetlen ezeknek az anyagoknak a pontos válogatása, azaz a szelektív hulladékgyűjtés.

A település tisztasága érdekében az önkormányzat évente 1 alkalommal lomtalanítási akciót szervez, melynek keretében - a veszélyes hulladék kivételével - elszállításra kerül a szervezett szemétszállítás során el nem szállítható, háztartásokban képződött felesleges nagydarabos hulladék. A lim-lom akció igénybevétele a lakosság részére díjmentes, annak költségét az önkormányzat finanszírozza.

Az évenkénti lomtalanításról a lakosok írásban kaptak részletes értesítést postaládájukba. Több panasz érkezett, hogy a lomtalanítás során egyes hulladékfajták nem kerültek elszállításra pl. tehergépjárművek, mezőgazdasági munkagépek gumiabroncsai, textil hulladék. Az illegális hulladék lerakás visszaszorításának sem kedvez, hogy a lomtalanítást végző hulladékgazdálkodó nagyon kevés típusú hulladék elszállítására korlátozta a tevékenységet.

Javaslatként merül fel a lomtalanítás mellett az újrahasznosítható hulladékok külön gyűjtése, ugyanis számtalan lomtalanításba kerülő hulladék (bútor, gyerekjáték, sporteszköz, könyv) másoknak még hasznos lehet és örömet okozhat, ezért újrahasználati gyűjtőpont kialakítására is valós igény mutatkozik a lakosság körében.

Az önkormányzat megteremtette a lehetőségét a sütőolaj szelektív gyűjtésének is, az iskolánál lévő tárolókba helyezhető el a háztartásokban keletkező elhasználódott sütőolaj.

2. A víz védeleme

2.1. Felszíni vizek:

Egervár településen keletkező csapadékok befogadója a község keleti határán folyó Sárvíz Csengőpatak, mely Zalaszentivánnál a Zala-folyóba torkollik, így a terület a **Zala vízgyűjtőjén** helyezkedik el. Áradása a környező rétek lecsapolásának köszönhetően gondot nem okoz. A vízfolyás hossza 26 km, vízgyűjtő területe 154 km². A Sárvíz patak környéke **Natura 2000 terület**.

A 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendeletnek a „Felszín alatti víz szempontjából fokozottan érzékeny, érzékeny, kevésbé érzékeny, valamint a kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő települések” című melléklete szerint Egervár település *„fokozottan érzékeny”* besorolású területen helyezkedik el.

A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet szerint: magas talajvízállású terület az a terület, ahol a talajvíz felszíntől számított legmagasabb szintje 1,5 méter felett van,

Egervár településen a jellemző talajvízszint a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat interaktív térképe alapján 4-8 mélyen van, így *nem magas talajvíz állású terület*.

A településnek állóvíze nincs.

2.2. Talajvíz és ivóvízellátás

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 45. § (7g) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a Kormány elfogadta a vízkészletvédelmi országtérkép és a kockázati besorolás elkészítéséről és felülvizsgálatáról szóló 319/2023. (VII. 17.) Korm. rendeletet, melynek alapján az Országos Vízügyi Főigazgatóság honlapján megtekinthető a **vízkészletvédelmi országtérkép**, amely a háztartási talajvízkutak jövőbeni engedélyezésében központi szerepet tölt be. A vízkészletvédelmi-országtérkép a kút létesítési helye tekintetében az ország területét ivóvízbázis-védelmi szempontból kategorizálja: elhatárolja az ivóvizet biztosító karszt képződményeket és ivóvízbázis-védőterületeket az egyéb övezetektől. <http://geoportal.vizugy.hu/vizkeszletvedelem/>

Az országtérkép alapján Egerváron a Rét utca környéke *vízkészletvédelmi szempontból* kockázatos terület, a település többi része kockázatmentes területnek minősül.

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény a mezőgazdasági termelők és a háztáji gazdálkodók számára megnyugtatóan rendezi az engedély hiányában létesített háztartási és a mezőgazdasági öntözési célú kutak helyzetét, a 2024. január 01. előtt engedély nélkül létesített, ötven méternél nem mélyebb és az első vízzáró réteget nem érintő háztartási kutakat, valamint a mezőgazdasági öntözési célú kutakat teljeskörűen mentesíti az engedélyezési kötelezettség alól (kútamnesztia). Ezek a kutak így jogszerűen létesítettnek minősülnek.

Az elfogadott törvény az utólagos kútengedélyeztetés megszüntetésével a háztartási kutak létesítését és üzemeltetését megkönnyíti azzal, hogy a vízkészletvédelmi szempontból érzékeny vízkészletet érintő területen az ötven méteres mélységet és az első vízzáró réteget el nem érő háztartási kút létesítését, üzemeltetését és megszüntetését **az engedélyköteles körből átsorolja bejelentés-kötelessé.**

A törvény egyidejűleg a jegyzői engedélyezés alá tartozó azon háztartási kutaknál, amelyek nem érintenek érzékeny vízkészletet, ötven méternél nem mélyebbek és az első vízzáró réteget nem érik el, a jövőre vonatkozóan megszüntette az engedélyezési kötelezettségét.

A törvény kiindulópontja a vízbázisok védelme, a vízkészlet fenntartása, és a jövő nemzedékek számára történő megőrzése érdekében a vízkészlet-védelmi szempontból védendő területeket megjelölő országtérkép alkalmazása. A területi kockázati kategóriáknak azért van jelentősége, mert a háztartási kút létesítési helyétől függ, hogy a kút engedélymentes vagy bejelentés köteles körbe tartozik. E törvényi rendelkezések biztosítják, hogy a vízbázist jelentő rétegekbe a kútból ne jusson szennyeződés, és az ivóvízbázis így ne csökkenjen, valamint, hogy a vízkivétel mennyiségi keretek között maradjon.

A törvény másik sarokpontja a háztartási vízigényt kielégítő kút fogalmának bevezetése a háztartási vízigény fogalmának egyidejű meghatározásával. A háztartási vízigény a természetes személy évi 500 m³-t meg nem haladó mértékű, ivóvíz-ellátási célú vagy a személyes és a háztartásban felmerülő vízhasználatot jelenti. E definíció megállapításával a törvény a vízkivételre mennyiségi korlátot rögzít.

A törvény harmadik alappillére pedig az, hogy a szabályozás tárgyát képező háztartási kút talpmélysége az ötven métert nem haladja meg és az első vízzáró réteget nem éri el. E kettős feltétel biztosítja, hogy a háztartási kút semmiképpen ne érintsen a vízzáró réteg áttörésével ivóvízbázist.

Az új szabályozás tehát a házi vízigényt kielégítő, sekély (talajvíz) kutakra terjed ki. E kutak – szabályos kialakítás és elhelyezés esetén – a vízkészletvédelmi szempontból kockázatot nem jelentő területeken nem okoznak jelentős környezeti hatást, és nem veszélyeztetik az ivóvízellátást biztosító jelenlegi és távlati vízbázisok jó minőségét és az azokból történő vízkivételt.

A településen az ivóvíz szolgáltató a Zalavíz Zrt. A vezetékes ivóvíz ellátás teljes körűnek mondható, az ivóvíz-hálózatba bekötött háztartások száma **370 db**, a háztartásoknak szolgáltatott víz éves mennyisége **33 080 m³**, összes szolgáltatott víz éves mennyisége **36 850 m³**. (KSH 2023. évi adat).

A közüzemi ivóvízvezeték-hálózat hossza **10,1 km**, üzemelő **közkifolyó nincs**. Az ivóvizet a település belterületén fűrt vízmű-kút szolgáltatja.

Egervár jelenlegi ivóvízmű objektuma az Egervár, Lakhegy és Vasboldogasszony településen élő több mint 2000 lakos és 38 nagyobb vállalkozás vízellátását végzi, az átlagos napi fogyasztás 250 köbméter, azaz 250 ezer liter ivóvíz.

A kiváló ivóvízminőség fenntartása érdekében a Zalavíz Zrt a meglévő előregedett magaslati tároló helyén új víztornyot épít. A beruházás jelenleg folyamatban van. A körülbelül 80 millió forintba kerülő fejlesztés finanszírozását a központi költségvetés biztosítja, az e célokra létrehozott Ellentételezési Alapból. A jövő tervei között víztisztító berendezés is szerepel.

A közigazgatási terület alapvetően két karakteresen eltérő morfológiai adottságú részre tagolódik. Az egyik a Sárvíz-völgy feltöltődött, sík lapálya, a másik a vetődésben felgyűrődött hegynyulat közigazgatási területhez tartozó része. A Sárvíz-völgy egervári szakaszának talaj adottságait az előzőekben leírt tényezők együttesen alakították. A fő talajképző kőzetek: a homok és az agyag. A völgy középső részének talaja nagyjából őrizve a kiszáritott mocsár emlékét, tőzeg. A domboldalak erős eróziója következtében a dombvonulat lábánál agyagos, homokos, itt-ott kavicsréteget magába záró felszíni rétegek alakultak ki. A nyugati dombvonulat délnyugat és déli részén az erdők által átalakított barna erdei talaj is megtalálható. A hegyoldalak kedvező fekvése miatt a szőlő- és gyümölcsös használat a meghatározó, míg a völgy vegyes erdő, rét és mezőgazdasági művelésű terület. A település belterületétől észak-keletre eső domboldalak szőlői viszonylag kisméretű 2-4000 m²-es tagokból álló, túlnyomórészt művelt területek.

A 2011. évi CCIX. törvény szerint a víziközmű-szolgáltatás hosszú távú biztosíthatósága érdekében - fenntartható fejlődés szempontjaira tekintettel - 15 éves időtávra gördülő fejlesztési tervet kell készíteni. A vízi-közmű hálózat elöregedett, felújításra szorul, ezt támasztja alá a gyakori csőtörések száma is. A vízhálózat hibáinak javítását követően a csapvíz gyakran elszíneződik vagy kellemetlen szagúvá válik. A vízfogyasztás utáni használati díjakból az önkormányzat jelentős megtakarítással rendelkezik, melyet csak víziközmű, és szennyvízközmű felújítására fordíthat. **A fejlesztés irányát a szolgáltató által készített 15 éves gördülő fejlesztési terv szabja meg.**

A tervet az önkormányzat képviselő-testülete minden évben tárgyalja. Elsődleges cél az elöregedett vezetékek cseréje a település teljes területén. A szolgáltató a rendszer üzemképes működése érdekében kisebb karbantartásokat hajt csak végre.

2.3. Csapadékvíz-elvezetés

A csapadékvíz elvezetése nyílt vizes árokkal, és helyenként zárt csatornával történik.

A felszíni csapadékvíz elvezetése nagy esőzések esetén a település belterületén gondot okoz. A környező dombokról a csapadék hirtelen, szinte akadálymentesen zúdul a településre mely az udvarokon kiépített burkolatokkal és a csökkenő növényzettel magyarázható. A szűk és kis befogadóképességű árkok csak lassan tudják elvezetni a csapadékot, így ezek kisebb-nagyobb belvizes problémákat okoznak. A lakosság hozzáállása is hozzájárul a csapadék-elöntésekhez, mivel felszólítás ellenére sem gondoskodnak az ingatlanuk előtt húzódó árkok, átereszek tisztításáról. A község északi településrészében elforduló csapadékvíz károk megszüntetése, illetve enyhítése a legfontosabb feladat. Ennek megvalósítása önkormányzati saját forrásból megoldhatatlan, pályázati támogatás nélkül csak kisebb karbantartási munkákra van lehetőség.

2.5. Szennyvízkezelés

Egervár, Zalaegerszeg és a térségében lévő további 46 település szennyvizeinek elvezetése és tisztítása a Zalaegerszeg és térsége regionális szennyvízrendszeren és szennyvíztisztító telepen történik, a rendszert a Zalavíz Zrt. üzemelteti. A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózat hossza **13,6 km**. A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások száma: **355 db**. (2023. évi KSH adatok).

A házi derítőben képződött háztartási szennyvíz összegyűjtéséről, elszállításáról és ártalommentes elhelyezéséről 2018. november 1. napjától 2028. október 31. napjáig a korábbi időszakhoz hasonlóan az Észak-Zalai Vízf- és Csatornamű Zrt. gondoskodik.

Ezen ingatlantulajdonosoknak felhívtuk a figyelmét, hogy a környezetvédelmi és építésügyi jogszabályok értelmében a szennyvíztárolás csak végső megoldásként alkalmazható, ezért amennyiben az ingatlanuk előtt rendelkezésre áll és műszakilag megoldható, kötelező a közcsatornára való mielőbbi rákötés. Amennyiben nem áll rendelkezésére a közcsatorna, vagy műszakilag nem

megoldható a rákötés, a szennyvíztárolás kizárólag zártan, szivárgásmentes kialakítással, rendszeres ürítéssel és ellenőrzött szállítással – a jogszabályokban foglaltak szerint - történhet.

A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló **147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet** 20. § (1) bekezdése értelmében a települési környezetvédelmi program részeként települési szennyvízkezelési programot kell kidolgozni, amelynek helyzetértékelést, célkitűzéseket, a megvalósítást szolgáló feladatokat és finanszírozási lehetőségeket kell tartalmaznia.

Egervár Község Önkormányzata a szennyvíz-átemelők felújításának finanszírozására a többi érintett önkormányzattal, és a szolgáltatást nyújtó Zalavíz Zrt.-vel közösen újabb közös pénzügyi alap létrehozásáról hozott döntést. Az önkormányzat az elkülönített számla kezelésével, nyilvántartásával a Zalavíz Zrt.-t bízta meg.

Az ivóvíz és a szennyvízközmű felújítását, fejlesztési elképzeléseit tartalmazó az Észak-zalai Víz- és Csatornamű Zrt. által készített 15 éves gördülő fejlesztési terv ez évben is jóváhagyásra került.

3. A levegő védelme

A kedvező levegőminőséghez a belterületi tüzgújtásra vonatkozó előírások is hozzájárultak, bár még mindig észlelhető, hogy nem megengedett időben történik a kerti hulladék elégetése. A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § (4) bekezdés b) pontja hatalmazta fel a települési önkormányzatok képviselő-testületeit, hogy rendeletben állapítsák meg a háztartási tevékenységgel okozott légszennyezésre vonatkozó egyes sajátos, az avar és kerti hulladék égetésére vonatkozó szabályokat. Egervár Község Önkormányzata Képviselő-testületének a helyi környezet védelméről, a közterületek és ingatlanok rendjéről, a település tisztaságáról szóló 10/2002. (XI.1.) önkormányzati rendelete a levegő minőségének javítását célozza meg, ezáltal a lakosság egészségének védelmét szolgálja. A kerti hulladék égetésének időbeli korlátozásával a magas levegőterhelésű belterületi területeken csökkenthető a légszennyezőanyag kibocsátás. A rendeletmódosítás értelmében **a kerti hulladék égetéssel való megsemmisítésének lehetősége korlátozódik: száraz kerti hulladék égetése kizárólag április és október hónapban lehetséges** csütörtöki, pénteki, szombati napokon reggel 7 és 19 óra között a tűzvédelmi szabályok betartása mellett. A hulladék égetésének korlátozásával a levegő minősége várhatóan javulni fog.

A környezet légszennyezettségének csökkentése érdekében szükséges lenne a komposztálás népszerűsítése a lakosság körében. A komposztálás segít csökkenteni a szerves hulladék mennyiségét, ami hozzájárul a szemétkerakók túlterheltségének csökkentéséhez és a hulladéklerakás környezeti hatásainak enyhítéséhez. A komposztálás révén a kerti hulladék tápanyagokban gazdag talajjavító anyaggá alakul át, amely ideális tápanyagforrást biztosít a növények számára, ezáltal elősegítve a fenntartható mezőgazdaságot és kertészkedést.

A település levegőminősége kedvező, bár a községen áthaladó 74-es főközlekedési út közlekedési eredetű levegőterhelése miatt magasabb nitrogén dioxid és porterheléssel kell számolni.

A község környezeti levegője olyan állapotú, amely a kén-dioxid esetében a jelentősebb terhelést is elviseli, de a nitrogén dioxid és az üledő por vonatkozásában csak mérsékelt további terhelések engedhetők meg.

Összességében elmondható, hogy a település levegője országos viszonylatban jó minőségűnek mondható. ***A tiltott, illetve helytelen lakossági fűtési módok (nedves fa, műanyagok, háztartási hulladékok égetése) mellőzésével jelentősen javítható lenne településünkön a levegőminőség.***

Parlagfű okozta szennyezés egyre kevesebb alkalommal fordul elő, jellemzően a település külterületi részein. A jegyző hatáskörébe tartozó, belterületi parlagfű szennyezés megszüntetése érdekében az észlelést vagy bejelentést követően soron kívül intézkedtünk.

4. Energiagazdálkodás

Az elektromos energiaszolgáltató a térségben az E.-ON Energiaszolgáltató Kft, valamint a Magyar Villamos Művek Zrt. A háztartási villamosenergia-fogyasztók száma 472 db (villamosenergia-fogyasztók száma **529 db**), a háztartások részére szolgáltatott villamos energia éves mennyisége **1218 e kWh**, szolgáltatott összes villamos áram mennyisége **2216 e kWh** (KSH 2023. évi adat).

A gázszolgáltató a MVM Zrt, az összes gázcsőhálózat hossza: **12,0 km**. **A háztartási gázfogyasztók száma 285 db., az összes gázfogyasztók száma 317 db.** A háztartási gázfogyasztókból a fűtési fogyasztók száma **285 db**. A település teljes, éves gázfogyasztása **294 e m³** volt, melyből a háztartások részére szolgáltatott gáz mennyisége **243 e m³**. (KSH 2023. évi adat).

Az országos kampányok és energetikai pályázatok eredményeképpen egyre többen használnak megújuló energiaforrást (pl. napelem) vagy döntenek hőszigetelés mellett, amely beruházással nagymértékben csökkenthető az épületek hővesztesége.

A statisztikai adatok is ezt igazolják, a településen a háztartások éves villamosenergia- és gázfogyasztása folyamatosan és jelentősen csökkent az előző évi adatokhoz képest.

5. Zaj- és rezgésvédelem

A településen komoly zaj- és rezgésvédelmi probléma nem áll fenn, kisebb zajhatást keltenek a 74-es útvonalon közlekedő gépjárművek. A közlekedők sebességének csökkentésére sor került a település Győrvár felőli részén lassító sziget kiépítésével. Végleges megoldást a tervezett M9 autópálya megépítése jelentené, mely jelentősen csökkentené a településen áthaladó forgalmat.

6. Települési zöldfelületek és természeti környezet

A település zöldterületeihez tartoznak:

- járdák és az úttestek közötti zöldsávok, melyeknek gondozása kétféle módon történik. Magántulajdon esetén az ingatlantulajdonosok végzik, a fű nyírását előkertek gondozását, az önkormányzati területeken az önkormányzat végezteti el a rendszeres gondozást.
- sövények és fasorok,
- parkok,
- köztemetők,
- templomkert,
- egyéb zöldterületek.

A környezet tisztasága az Önkormányzat és a lakosság közös erőfeszítése és együttes munkájának eredménye. A falukép az elmúlt időszakban tovább javult, egyre nő a virágos, szépen gondozott közterületek utcák, utca részletek száma.

Önkormányzati tulajdonú összes zöldterület nagysága 3 530 m² (2023-as adat).

A település közterületeinek, közparkjainak, köztemetőinek tisztántartásáról az önkormányzat saját munkavállalói útján gondoskodik, melynek során a fűnyírási munkálatok mellett a zöldhulladék, falevelek rendszeres összegyűjtésével biztosítják a környezet elvárt színvonalú megjelenését. A Magyar Falu Program közterület fejlesztés alprogramja keretében új traktort, és eszközöket vásárolt az önkormányzat, amely nagyban megkönnyíti a zöldterületeink elvárt szinten tartását.

A település belterületi részein a polgármester a hivatal munkatársával évente bejárást tart, melynek során megtekintik a település árkainak, átereszeinek állapotát, valamint az ingatlanok állapotát, környezetének rendezettségét.

Minden évben sor kerül felszólító levél kiküldésére az érintettek részére ingatlanjaik környezetének rendbetételére, a szükséges kaszálási és egyéb feladatok elvégzésére.

Ezen túlmenően a képviselőtestület tagjai több alkalommal bejárást tartanak, melynek során megtekintik a település közterületeit, útjainak, járdáinak állapotát.

7. Táji értékek

Egervár település közigazgatási területéhez országos jelentőségű védett természeti területként az alábbi ex lege **védett lápterületek** tartoznak: Egervár 02061, 02062/37, 02063/1, 02063/2, 02078/14, 02079/11, 02079/4, 02079/5, 02079/6, 02082, 02087/12, 02087/13, 02087/14, 02087/15, 02087/18, 02087/2, 02087/20, 02087/21, 02087/26, 02097/17, 02091/18, 02091/19. hrsz.

A település 210 ha nagyságú területe a Natura 2000 terület része, a községtől északra, keletre, illetve délre eső réteket, kaszálókat, nedves élőhelyeket nevezzük Sárvíz-patak menti réteknek. A Sárvíz-patak mente (HUBF20052), néven kihirdetett kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek: egervári 02039, 02040, 02041, 02042/2, 02042/3, 02042/4, 02042/7, 02042/8, 02042/9, 02056/1, 02056/2, 02057/1/c,d,f,g, 02060, 02061, 02062/28, 02062/29, 02062/37, 02063/1, 02063/2, 02066, 02067, 02068/2, 02068/4, 02068/5, 02068/6, 02068/7, 02069, 02071/2, 02071/3, 02071/4, 02071/5, 02071/6, 02071/7, 02071/8, 02072, 02073, 02074, 02076, 02078/2, 02078/3, 02078/12, 02078/13, 02079/2, 02079/3, 02079/4, 02079/5, 02079/6, 02079/7, 02079/8, 02079/9, 02079/10, 02079/11, 02080/1, 02080/2, 02081, 02082, 02083, 02087/2, 02087/5, 02087/6, 02087/7, 02087/8, 02087/9, 02087/10, 02087/11, 02087/12, 02087/13, 02087/14, 02087/15, 02087/16, 02087/17, 02087/18, 02087/19, 02087/20, 02087/21, 02087/23, 02087/24, 02087/25, 02087/26, 02089, 02090/10, 02090/11, 02090/12, 02090/13, 02090/14, 02090/15, 02090/16, 02090/17, 02090/18, 02090/19, 02090/20, 02090/21, 02090/22, 02090/23, 02090/24, 02090/25, 02090/26, 02091/1, 02091/2, 02091/3, 02091/4, 02091/5, 02091/6, 02091/7, 02091/8, 02091/9, 02091/10, 02091/11, 02091/12, 02091/13, 02091/14, 02091/15, 02091/16, 02091/17, 02091/18, 02091/19, 02091/20, 02091/21, 02091/22, 02091/23. hrsz-ú területek. Ezek használatára, művelésére különleges előírások vannak érvényben.

A Natura 2000-s területbe sorolás célja a biológiai sokféleség megóvása, a fajok és élőhelytípusok hosszú távú fennmaradásának biztosítása, természetes elterjedésük szinten tartásával vagy növelésével. Az országos ökológiai hálózat övezetei közül a magterület és az ökológiai folyosó övezetek megtalálhatóak

A terület fő célkitűzései:

- A területen élő közösségi jelentőségű, védett és fokozottan védett fajok által is reprezentált, hazai és közösségi szinten is egyedülálló természetes és természetsterű élőhelyek megőrzése, fenntartása, különös tekintettel a sík- és dombvidéki kaszálórétekre, láprétekre, mocsárrétekre, éger és kőris ligetekre.
- a védett növény- és állatfajok állományának, egyedszámának, populációi életképességének megőrzése.

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság a fenti célok elérését a Sárvíz-patak mente (HUBF20052) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területre vonatkozó fenntartási terv alapján segíti elő.

A terv az alábbi célokat és végrehajtandó intézkedéseket fogalmazta meg:

- „• *A Sárvíz partján található, a rétekről a vizet a patakba vezető árkok megszüntetendők, a mocsár és láprétek kiszáradásának mérséklése céljából.*
- *Az invazív fásszárú növények visszaszorítása szükséges. A természetes jelölő társulásokban megjelenő akác (*Robinia pseudoacacia*), bálványfa (*Ailanthus altissima*), zöld juhar (*Acer negundo*), amerikai kőris (*Fraxinus pennsylvanica*) teljes kiirtása.*

- *Az invazív lágyszárú növények homogén állományait (főként aranyvessző), rendszeres kaszálással gyepként fenntartani.*
- *A vöröshasú unka (Bombina bombina) teljes életciklusát biztosító vízi-vizes-szárazföldi élőhely-komplexek jó természetességi állapotának megőrzése, különösen az időszakos vándorlást, illetve diszperziót biztosító folyosók fenntartása / helyreállítása.*
- *A Sárvíz patak kedvező ökológiai állapotának fenntartása / helyreállítása a kívülről érkező szennyező hatások csökkentésével, illetve a meder és a partvonal állapotát, a hosszirányú átjárhatóságot és a vízminőséget érintő egyéb negatív hatások megelőzésével (különösen a réti csík (Misgurnus fossilis) kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartásához / eléréséhez).*
- *Kaszálóként hasznosított üde réteken a jelenlegi extenzív gyephasznosítás megőrzése, fejlesztése – pl. extenzív legeltetés irányába.*
- *A gyomosodó, cserjésedő, korábban kaszálással, legeltetéssel hasznosított gyeppek újbóli hasznosítása kaszálással, vagy állatállomány kialakításával, legeltetéssel.*
- *a gyeppek részarányának növelése, az arra alkalmas szántóföldek visszagyepesítésével;*
- *a zárványt képező szántóterületeken csökkenteni kell a vegyszerhasználatot, támogatni kell az alternatív ill. integrált növényvédelmi rendszereket.”*

Az önkormányzat döntést hozott a természet védelméről szóló helyi önkormányzati rendelet felülvizsgálatáról, melynek során elfogadta a helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánításról szóló 5/2024.(VIII.8.) önkormányzati rendeletét, melyben feloldotta a védettségét a már megsemmisült, korábban védett természeti értékeknek. A 2024. augusztus 9. napján hatályba lépett önkormányzati rendelet értelmében településünkön helyi jelentőségű természetvédelmi terület az egervári 02003/4 hrsz alatti Pincedomb megnevezésű, erdő művelési ágú ingatlan teljes területe. A terület használatának rendjét a Kezelési terv tartalmazza. a helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánításról.

8. Épített környezet

2017. év végén elkészült Arculati Kézikönyv és a településkép védelméről szóló 12/2017. (XII.18.) önkormányzati rendelet elsődleges célja a település épített- és táji értékeinek felkutatása, azok helyi védelmének biztosítása, valamint a kialakult jellegzetes településkép megőrzését és annak tervszerű, harmonikus továbbfejlesztését szakmailag előkészítse, megalapozza.

A településképi rendelet 1. melléklete tartalmazza a védetté nyilvánított helyi építészeti örökségi elemeket, amelyek sorába a település szempontjából hagyományt őrző, a mindenkor itt élő emberek munkáját és kultúráját tükröző sajátos megjelenésű, a településképet meghatározó építészeti értékek kerültek.

Az önkormányzat 1 500 000 Ft összegű pályázati támogatással elkészíttette a település új településtervét. Az új Helyi Építési Szabályzat amely meghatározza a település beépítésre szánt területein a telekalakítás, építés rendjét, területhasználatokra vonatkozó előírásokat 2024. augusztus 12-én lépett hatályba.

Az 1960-80-as években épült épületállományt az országszerte elterjedt sátoztetős kockaházak képviselik. A településen lévő eladó családi házak hamar új gazdára találnak, a különféle lakossági támogatásoknak köszönhetően a lakásállomány jónak mondható, rossz állapotú romos ház a településen nem található. Az önkormányzat által kialakított telkek kivétel nélkül értékesítésre kerültek, s igény jelentkezett új telkek alakítására, melynek lehetőségét az új településterv már tartalmazza.

Országos védelem alatt álló műemlék épület az önkormányzat vagyonkezelésében lévő várkastély, az állami tulajdonú római katolikus templom, műemlék jellegű épület az önkormányzati tulajdonú borospince.

Helyi önkormányzati rendelet alapján helyi védelem alatt áll a volt dénesfai általános iskola, a kápolna, valamint a bel és külterületen található kőkeresztek.

Nem kis erőfeszítéssel pályázati, és saját forrás hozzárendelésével sor került a *várkastély* felújítására. Soron következő nagy feladat a templom tetőzetének teljes cseréje, az épület felújítása, melyhez pályázati forrást szeretnénk igénybe venni. 2020. évben a tető részleges felújítása megtörtént, azonban ez nem sokat segített a felújításra váró épület állapotán.

Az elmúlt években a Magyar Falu Program sikeres pályázatainak köszönhetően több közösségi épület, a Széchenyi Borospince, a Hagyományok háza és a sportöltöző felújítása is megvalósulhatott.

A település központjában létrehozott játszótéren található játszótéri eszközök a biztonságos használat érdekében felülvizsgálatra szorultak, melynek eredményeként karbantartásukra is sor került. kormányzat.

A közösségi ház, a községi könyvtár, az óvoda és mini bölcsőde, az iskola, a gyógyszertár felújítása, a parkolóhelyek és fedett autóbeállók kialakítása mind a helyi közösség életminőségének növelését szolgálja.

8.1. Potenciális szennyezőforrások

Potenciális szennyezőforrás a településen áthaladó forgalom által okozott légszennyezettség. A település belterületén elenyésző mértékű háztáji állattartás folyik, zavaró hatása nem tapasztalható. Jellemzően a zártkertekben zártan megépített közműpótlók is működnek a településen, de így ezek nem veszélyforrások.

A település területein bár elszórva találhatunk elhagyott hulladékot, illegális hulladéklerakóról nincs tudomásunk.

Egervár közigazgatási területén ismert, kármentesítést igénylő talajszennyeződés nem található.

9. Tájsebek

A településen - részben a volt homokbánya területének helyére - pályázati támogatásból telepített 600 őshonos gyümölcsfa (alma, körte, szilva, barack) a folyamatos és szakszerű gondozásnak köszönhetően szépen fejlődik.

Működő, illetve lezárt bánya a település közigazgatási határain belül nem található.

A fentiek ismeretében megállapítható, hogy a település lakókörnyezeti állapota jónak mondható. Fő céljaink közé tartozik lakóhelyünk környezeti állapotának folyamatosan javítása, amely kedvező hatást gyakorol az itt lakókra, illetve vonzóvá teheti a települést a betelepülni szándékozók részére. Vélhetően a lakókörnyezet állapota is közrejátszott abban, hogy a település lakosság száma kis mértékben növekedett az előző évihez képest (2023. január elsején 1031 fő, 2024. január elsején 1051 fő).

Az elérhető tiszta környezet megteremtésében a település lakosságának és az önkormányzatnak is jelentős szerepe van, a továbbiakban is együttesen kell a cél érdekében tevékenykedni.

Egervár, 2024. december 4.

Gyerkó Gábor s.k.
polgármester